

การวิเคราะห์โมเดลสมการโครงสร้างของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความฉลาดทางอารมณ์
(Emotional Intelligence) ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายห้องเรียนพิเศษ
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพิษณุโลก อุตรดิตถ์

Structural Equation Model Analysis of Factors Influencing the Emotional Intelligence
of Upper Secondary School Students in Special Programs under
the Phitsanulok-Uttaradit Secondary Educational Service Area Office

หทัยภัทร ทาอุปรงค์ * วรรัตน์ ศรีออด วริศรา วงศ์หล่มแก้ว

คณิตติน ศิลาเงิน ปณัฐดา นักสิทธิ์ และธิราลักษณ์ จันทร์ดี

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร

*Corresponding author e-mail: hathaiphat.t25@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อ 1) พัฒนาโมเดลสมการโครงสร้างของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความฉลาดทางอารมณ์ (Emotional Intelligence) ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายห้องเรียนพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพิษณุโลก อุตรดิตถ์ และ 2) ตรวจสอบความสอดคล้องของโมเดลสมการโครงสร้างของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความฉลาดทางอารมณ์ (Emotional Intelligence) ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายห้องเรียนพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพิษณุโลก อุตรดิตถ์ กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายห้องเรียนพิเศษ (SMTE) 4 โรงเรียน ประกอบด้วย โรงเรียนพิษณุโลกพิทยาคม โรงเรียนเฉลิมขวัญสตรี โรงเรียนอุตรดิตถ์ และโรงเรียนอุตรดิตถ์ดรุณี จำนวน 350 คน ที่ได้มาจากการสุ่มหลายขั้นตอน เก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามความฉลาดทางอารมณ์ มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 53 ข้อ วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติพื้นฐาน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน และการวิเคราะห์โมเดลสมการโครงสร้าง (Structural equation model: SEM) ผลการวิจัย พบว่า 1) การพัฒนาโมเดลสมการโครงสร้างของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความฉลาดทางอารมณ์ (Emotional Intelligence) ประกอบด้วย 3 องค์ประกอบ 10 ตัวแปรสังเกตได้ และความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรสังเกตได้มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ระหว่าง 0.198 - 0.640 ซึ่งเป็นความสัมพันธ์ในระดับต่ำถึงสูง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทุกคู่ และเมื่อวิเคราะห์ความตรงเชิงโครงสร้างของโมเดลองค์ประกอบทั้ง 3 มีความตรงเชิงโครงสร้างทุกตัว โดยมีค่าน้ำหนักองค์ประกอบอยู่ระหว่าง 0.536 - 0.790 และมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทุกค่า 2) โมเดลสมการโครงสร้างของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความฉลาดทางอารมณ์ (Emotional Intelligence) มีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ($p = 0.831$, CFI = 0.991, TLI = 0.984, RMSEA = 0.034, SRMR = 0.032) ทั้งนี้ค่าน้ำหนักองค์ประกอบของตัวแปรสังเกตได้ทั้ง 10 ตัวมีค่าตั้งแต่ 0.536 - 0.790 และมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทุกค่า แสดงว่า ตัวแปรสังเกตได้ทุกตัวมีความตรงเชิงโครงสร้าง (Construct Validity) ซึ่งเป็นตัวแปรสังเกตของโมเดลสมการโครงสร้างทั้งหมด นอกจากนี้ตัวแปรสังเกตทั้งหมดรวมกันอธิบายความผันแปรระหว่างองค์ประกอบทั้ง 3 ได้ร้อยละ 28.70 - 62.40

คำสำคัญ : วิเคราะห์โมเดลสมการโครงสร้าง ความฉลาดทางอารมณ์ ห้องเรียนพิเศษ

Abstract

This study aimed to develop a structural equation model of factors influencing emotional intelligence (EI) among upper secondary students in special programs under the Phitsanulok-Uttaradit Secondary Educational Service Area Office and to examine its goodness of fit with empirical data. The sample consisted of 350 students from four SMTE schools—Phitsanulok Pittayakom, Chalermkwansatri, Uttaradit, and Uttaradit Darunee—selected through multi-stage random sampling. Data were collected using a 53-item emotional intelligence questionnaire on a five-point Likert scale and analyzed using basic statistical methods, Pearson's correlation coefficient, and structural equation modeling (SEM). The results indicated that the developed structural equation model comprised three components and ten observable variables, with correlation coefficients ranging from 0.198 to 0.640, all statistically significant at the .05 level. The structural validity analysis confirmed that all three components had factor loadings between 0.536 and 0.790, demonstrating statistical significance at the .05 level. Additionally, the model showed a good fit with empirical data ($p = 0.831$, CFI = 0.991, TLI = 0.984, RMSEA = 0.034, SRMR = 0.032). The factor loadings of all ten observable variables confirmed construct validity, and the observable variables collectively explained 28.70% to 62.40% of the variance among the three components, indicating that the developed model effectively represents the factors influencing emotional intelligence among upper secondary students in special programs.

Keywords: structural equation model, emotional Intelligence, special program

บทนำ

ในยุคศตวรรษที่ 21 สังคมโลกกำลังเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ทั้งในด้านของเศรษฐกิจ สังคม และเทคโนโลยี ความท้าทายเหล่านี้ส่งผลกระทบโดยตรงต่อวิถีชีวิตและการทำงานของมนุษย์ การจัดการศึกษาในยุคปัจจุบันจึงไม่สามารถมุ่งเน้นเพียงการถ่ายทอดองค์ความรู้ทางวิชาการ หรือการพัฒนาความฉลาดทางสติปัญญาได้เพียงอย่างเดียว แต่ต้องให้ความสำคัญกับการสร้างทักษะชีวิตและทักษะทางสังคมและอารมณ์ควบคู่กันไป ซึ่งความเปลี่ยนแปลงดังกล่าวนี้ได้อัดคล้อยกับแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560–2579 มีจุดมุ่งหมายในการพัฒนาผู้เรียนให้เป็น "คนเก่ง คนดี และมีความสุข" แผนการศึกษานี้ได้ให้ความสำคัญกับการพัฒนาผู้เรียนแบบองค์รวม โดยมุ่งสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ และทักษะในศตวรรษที่ 21 ที่เอื้อต่อการดำรงชีวิตอย่างมีคุณภาพ ท่ามกลางกระแสความเปลี่ยนแปลง ผู้เรียนจำเป็นต้องมีภูมิคุ้มกันทางจิตใจที่เข้มแข็ง เพื่อให้สามารถเผชิญหน้ากับอุปสรรคและดำรงชีวิตร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างสันติสุข (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560)

ความฉลาดทางอารมณ์ (Emotional Intelligence: EI) เป็นความสามารถของบุคคลในการรับรู้ เข้าใจ และจัดการอารมณ์ของตนเอง ตลอดจนความสามารถในการเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่น การสร้างแรงจูงใจให้ตนเอง และการรักษาสัมพันธภาพที่ดี บุคคลที่มีความฉลาดทางอารมณ์สูงจะมีแนวโน้มในการปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อมที่กดดันได้ดี สามารถควบคุมความเครียด และมีวุฒิภาวะทางอารมณ์ในการตัดสินใจ นักเรียนจะมีระดับสติปัญญาที่ล้ำเลิศเพียงใด หากขาดการจัดการอารมณ์และความเครียด สามารถทำให้เป็นอุปสรรคทั้งในการเรียนและการดำเนินชีวิต (Salovey & Mayer, 1990; Goleman, 1995)

ห้องเรียนพิเศษ คือ ห้องเรียนที่จัดขึ้นเพื่อพัฒนานักเรียนที่มีความสามารถพิเศษในด้านต่าง ๆ เช่น วิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ และเทคโนโลยี โดยมีการจัดหลักสูตรและกิจกรรมการเรียนรู้ที่แตกต่างจากห้องเรียนทั่วไป มุ่งเน้นการพัฒนาศักยภาพของนักเรียนให้ถึงขีดสุด นักเรียนห้องเรียนพิเศษมักเป็นผู้ที่มีความสามารถพิเศษด้านวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ และเทคโนโลยี มีความสนใจใฝ่รู้สูง มีความมุ่งมั่นและตั้งใจในการเรียน มีทักษะการคิดวิเคราะห์และการแก้ปัญหาที่ดี รวมถึงมีความกระตือรือร้นในการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง การจัดการเรียนการสอนสำหรับนักเรียนกลุ่มนี้จึงมีความเข้มข้นทางด้านเนื้อหาวิชาการ รวมถึงความคาดหวังที่สูงจากครอบครัว สถานศึกษา และตัวนักเรียนเองในการสอบแข่งขันเข้าศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา สภาพแวดล้อมดังกล่าวทำให้นักเรียนห้องเรียนพิเศษต้องเผชิญกับความกดดันจากการเรียนที่สูงกว่านักเรียนปกติ และอยู่ในสภาพแวดล้อมที่มีการแข่งขันอยู่ตลอดเวลา หากนักเรียนกลุ่มนี้มุ่งเน้นแต่ความเป็นเลิศทางวิชาการ จนละเลยการดูแลสุขภาพทางจิตใจ ขาดทักษะการจัดการความเครียด หรือติดกับความสมบูรณ์แบบ ความกดดันสะสมเหล่านี้อาจส่งผลกระทบต่อเชิงลบในระยะยาว นำไปสู่ปัญหาพฤติกรรม ภาวะซึมเศร้า หรือภาวะหมดไฟในการเรียน

จากเหตุผลที่กล่าวมาข้างต้นคณะผู้วิจัยเล็งเห็นความสำคัญดังกล่าว จึงมีความสนใจที่จะศึกษาปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อความฉลาดทางอารมณ์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ห้องเรียนพิเศษ โดยใช้การวิเคราะห์สมการโครงสร้าง (Structural Equation Modeling: SEM) ตรวจสอบความสัมพันธ์เชิงเหตุผลที่มีอิทธิพลต่อความฉลาดทางอารมณ์ของนักเรียน เพื่อเป็นแนวทางให้บุคลากรที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับนักเรียน ได้ใช้เป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอน และเข้าใจถึงปัญหาในด้านต่าง ๆ ของนักเรียน สามารถสนับสนุน ส่งเสริม นักเรียนในด้านต่าง ๆ และเน้นให้นักเรียนเกิดความคิดความเข้าใจ รู้จักตนเองมากขึ้น สามารถปรับตัวและใช้ชีวิตอยู่ในสังคมที่เปลี่ยนแปลงได้อย่างมีความสุข

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อพัฒนาโมเดลสมการโครงสร้างของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความฉลาดทางอารมณ์ (Emotional Intelligence) ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายห้องเรียนพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพิษณุโลก อุตรดิตถ์
2. เพื่อตรวจสอบความสอดคล้องของโมเดลสมการโครงสร้างของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความฉลาดทางอารมณ์ (Emotional Intelligence) ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายห้องเรียนพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพิษณุโลก อุตรดิตถ์

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การวิเคราะห์โมเดลสมการโครงสร้างของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความฉลาดทางอารมณ์ (Emotional Intelligence) ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายห้องเรียนพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพิษณุโลก อุตรดิตถ์ ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย แผนการเรียนวิทยาศาสตร์-คณิตศาสตร์ ห้องเรียนพิเศษ วิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ เทคโนโลยี และสิ่งแวดล้อม (SMTE) ปีการศึกษา 2567 ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพิษณุโลก อุตรดิตถ์ จำนวน 648 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย แผนการเรียนวิทยาศาสตร์-คณิตศาสตร์ ห้องเรียนพิเศษ วิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ เทคโนโลยี และสิ่งแวดล้อม (SMTE) ปีการศึกษา 2567 ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพิษณุโลก อุตรดิตถ์ จำนวน 350 คน ด้วยวิธีวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้น (Multi-stage random Sampling) ผู้วิจัยใช้เกณฑ์การกำหนดขนาดตัวอย่างตามแนวคิดของ Hair, et al. (2010) ซึ่งใช้จำนวนกลุ่มตัวอย่างต่อจำนวน

พารามิเตอร์ที่ต้องประมาณค่าในโมเดล (10:1) พบว่า จำนวนพารามิเตอร์ที่ต้องประมาณค่าในโมเดลเท่ากับ 25 พารามิเตอร์ เพราะฉะนั้นจะต้องใช้จำนวนกลุ่มตัวอย่างขั้นต่ำเท่ากับ 250 คน ทั้งเพื่อป้องกันการปรับค่าโมเดลเพิ่มเติมและเพื่อเพิ่มความแข็งแกร่งของผลการวิจัย (Robustness) ผู้วิจัยจึงเก็บข้อมูลเพิ่มเติมอีกประมาณ 30% และได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 350 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) แบ่งออกเป็น 2 ส่วน โดยมีรายละเอียด ดังนี้ ส่วนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list) จำนวน 5 ข้อ ประกอบด้วย เพศ เกรดเฉลี่ยสะสม ระดับชั้น โรงเรียน และสถานภาพสมรสของบิดา/มารดา

ส่วนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความฉลาดทางอารมณ์ของนักเรียน มีลักษณะเป็นมาตราส่วน 5 ระดับ ประกอบด้วย 3 ตอน จำนวน 53 ข้อ ได้แก่ ตอนที่ 1 สภาพแวดล้อมภายในครอบครัว จำนวน 15 ข้อ ตอนที่ 2 สัมพันธภาพภายในโรงเรียน จำนวน 10 ข้อ และตอนที่ 3 ความฉลาดทางอารมณ์ จำนวน 28 ข้อ

ผลการหาคุณภาพของเครื่องมือ พบว่า มีค่าความตรงเชิงเนื้อหาอยู่ระหว่าง 0.67-1.00 มีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.234-0.634 และมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.919

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล คณะผู้วิจัยจึงได้ทำการดำเนินการการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

3.1 คณะผู้วิจัยดำเนินการติดต่อทำหนังสือขอความร่วมมือในการวิจัยจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร เสนอไปยังผู้บริหารสถานศึกษาของโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างเพื่อขออนุญาต และขอความอนุเคราะห์ในการดำเนินการเก็บข้อมูล

3.2 คณะผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการส่งแบบสอบถามไปยังโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ทั้งหมด 4 โรงเรียน รวมทั้งสิ้น 400 ฉบับ โดยขอความอนุเคราะห์ทางโรงเรียน ให้นักเรียนตอบแบบสอบถามและรวบรวมแบบสอบถามส่งกลับคืน คณะผู้วิจัย แล้วจึงนำแบบสอบถามมาวิเคราะห์ข้อมูล

3.3 หลังจากได้รับแบบสอบถามคืนจากโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง คณะผู้วิจัยจึงคัดเลือกแบบสอบถามที่สมบูรณ์ มาใช้ในการวิจัย พบว่า มีแบบสอบถามที่สมบูรณ์ นำไปใช้ในการวิจัยได้ จำนวน 350 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 87.50 ของแบบสอบถามทั้งหมด คณะผู้วิจัยจึงได้ กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิเคราะห์โมเดลครั้งนี้เป็น 350 คน

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

คณะผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมเอ็มพลัส (Mplus Version 7.11) วิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้น เพื่อศึกษาลักษณะของข้อมูลแต่ละตัวแปร และตรวจสอบข้อตกลงเบื้องต้น โดยสถิติเชิงบรรยาย (Descriptive Statistics) และวิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์ โดยการวิเคราะห์โมเดลสมการโครงสร้าง (Structural Equation Modeling: SEM)

5. สถิติที่ใช้ในการวิจัย

5.1 สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) และร้อยละ (บุญชม ศรีสะอาด, 2545)

5.2 สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพของเครื่องมือ ได้แก่ การหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) (รัตนะ บัวสนธ์, 2566) การหาค่าอำนาจจำแนก (Item Total Correlation) แบบสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Ferguson, 1981) และการหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) (รัตนะ บัวสนธ์, 2566) แบบสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) (รัตนะ บัวสนธ์, 2566)

5.3 สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐานการวิจัย ได้แก่ ค่าสถิติไค-สแควร์ (Chi-Square Statistic) ควรไม่มีนัยสำคัญ ($p > .05$) (Bollen, 1989) ดัชนีวัดความกลมกลืนเปรียบเทียบ (Comparative Fit Index: CFI) ควรมีค่ามากกว่า .90 แต่ไม่เกิน 1.00 (Schumacker and Lomax, 2010) ดัชนีวัดระดับความเหมาะสมพอดีไม่อิงเกณฑ์ (Tucker-Lewis Index: TLI) ควรมีค่ามากกว่า 0.95 แต่ไม่เกิน 1.00 (TLI $> .95$) (Schumacker and Lomax, 2010) ดัชนีค่ารากกำลังสอง

เฉลี่ยของความคลาดเคลื่อนในการประมาณค่า (Root Mean Square Error of Approximation: RMSEA) ควรมีค่าน้อยกว่า .05 ถือว่าโมเดลมีความสอดคล้องดี (Schumacker and Lomax, 2010) และดัชนีค่ารากของค่าเฉลี่ยกำลังสองของส่วนเหลือมาตรฐาน (Standardized Root Mean Square Residual: SRMR) ควรมีค่าน้อยกว่า .05 ถือว่าโมเดลมีความสอดคล้องดี (Schumacker and Lomax, 2010)

ผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรสังเกตได้ด้วยการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ของเพียร์สัน (Pearson's Correlation Coefficient) แสดงในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของตัวแปรสังเกตได้

ตัวแปร	FE1	FE2	FE3	SR1	SR2	EI1	EI2	EI3	EI4	EI5
FE1	1									
FE2	.446**	1								
FE3	.440**	.526**	1							
SR1	.309**	.262**	.410**	1						
SR2	.331**	.269**	.344**	.457**	1					
EI1	.232**	.262**	.332**	.282**	.274**	1				
EI2	.219**	.200**	.317**	.350**	.398**	.541**	1			
EI3	.214**	.263**	.355**	.344**	.309**	.514**	.407**	1		
EI4	.198**	.213**	.330**	.294**	.200**	.551**	.408**	.640**	1	
EI5	.230**	.213**	.354**	.349**	.445**	.354**	.364**	.529**	.487**	1

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 1 ผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยต่าง ๆ กับความฉลาดทางอารมณ์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายห้องเรียนพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาพิษณุโลก อุตรดิตถ์ พบว่าปัจจัยต่าง ๆ มีความสัมพันธ์กับความฉลาดทางอารมณ์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายห้องเรียนพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาพิษณุโลก อุตรดิตถ์ อยู่ระหว่าง 0.198 - 0.640 ซึ่งเป็นความสัมพันธ์ในระดับต่ำถึงสูง และค่าความสัมพันธ์ในทิศทางบวกทุกคู่ ทั้งนี้ปัจจัยต่าง ๆ กับความฉลาดทางอารมณ์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายห้องเรียนพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาพิษณุโลก อุตรดิตถ์ มีความสัมพันธ์กัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทุกคู่

2. ผลการตรวจสอบความสอดคล้องของโมเดลสมการโครงสร้างปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความฉลาดทางอารมณ์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายห้องเรียนพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพิษณุโลก อุตรดิตถ์ แสดงในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 คำนวณน้ำหนักองค์ประกอบ (Factor Loading) ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน (Standard Error) ค่าสถิติทดสอบที (t - value) และค่าสัมประสิทธิ์การพยากรณ์ (R^2) ของตัวแปรสังเกตได้ในโมเดลสมการโครงสร้าง

องค์ประกอบและตัวบ่งชี้	Factor Loading	S.E.	t	R^2
องค์ประกอบที่ 1 สภาพแวดล้อมในครอบครัว (FE)				
ตัวบ่งชี้ที่ 1 รูปแบบการเลี้ยงดู (FE1)	0.601	0.045	13.386*	0.361
ตัวบ่งชี้ที่ 2 สภาพความสัมพันธ์ของผู้ปกครอง (FE2)	0.666	0.041	16.307*	0.444
ตัวบ่งชี้ที่ 3 การสื่อสารในครอบครัว (FE3)	0.784	0.037	21.060*	0.615
องค์ประกอบที่ 2 สัมพันธภาพภายในโรงเรียน (SR)				
ตัวบ่งชี้ที่ 1 สัมพันธภาพกับครู (SR1)	0.710	0.049	14.471*	0.504
ตัวบ่งชี้ที่ 2 สัมพันธภาพกับเพื่อน (SR2)	0.614	0.049	12.514*	0.377
องค์ประกอบที่ 3 ความฉลาดทางอารมณ์ (EI)				
ตัวบ่งชี้ที่ 1 การควบคุมตนเอง (EI1)	0.682	0.037	18.630*	0.465
ตัวบ่งชี้ที่ 2 การเห็นใจผู้อื่น (EI2)	0.536	0.044	12.149*	0.287
ตัวบ่งชี้ที่ 3 การสร้างแรงจูงใจในตัวเอง (EI3)	0.790	0.028	28.290*	0.624
ตัวบ่งชี้ที่ 4 การตัดสินใจแก้ปัญหา (EI4)	0.781	0.028	27.913*	0.610
ตัวบ่งชี้ที่ 5 การมีสัมพันธภาพที่ดีกับผู้อื่น (EI5)	0.664	0.037	17.970*	0.440
$\chi^2 = 37.676$, $df = 27$, $p\text{-value} = 0.831$, $CFI = 0.991$, $TLI = 0.984$, $RMSEA = 0.034$, $SRMR = 0.032$				

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 2 ผลการตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างโมเดลสมการโครงสร้างปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความฉลาดทางอารมณ์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายห้องเรียนพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพิษณุโลก อุตรดิตถ์ กับข้อมูลเชิงประจักษ์ พบว่า โมเดลสมการโครงสร้างมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ($\chi^2 = 37.676$, $df = 27$, $p\text{-value} = 0.831$, $RMSEA = 0.034$, $CFI = 0.991$, $TLI = 0.984$, $SRMR = 0.032$) พิจารณาจากค่า $p\text{-value}$ ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ($p = 0.831$) ค่า CFI, TLI มีค่าเข้าใกล้ 1 ($CFI = 0.991$, $TLI = 0.984$) ค่า RMSEA, SRMR มีค่าเข้าใกล้ 0 ($RMSEA = 0.034$, $SRMR = 0.032$) (Schumacker and Lomax, 2010) ทั้งนี้ค่าน้ำหนักองค์ประกอบของตัวบ่งชี้ทั้ง 10 ตัว มีค่าตั้งแต่ 0.536 - 0.790 และมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทุกตัว แสดงว่า ตัวบ่งชี้ทุกตัวมีความตรงเชิงโครงสร้าง (Construct Validity) ซึ่งเป็นตัวบ่งชี้ของโมเดลสมการโครงสร้างทั้งหมด นอกจากนี้ตัวบ่งชี้ทั้งหมดรวมกันอธิบายความผันแปรระหว่างองค์ประกอบทั้ง 3 ได้ร้อยละ 28.70 - 62.40

องค์ประกอบที่ 1 สภาพแวดล้อมในครอบครัว (FE) ประกอบด้วยตัวแปรสังเกตได้ทั้งหมด 3 ตัว มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบระหว่าง 0.601 - 0.784 มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทุกตัว นอกจากนี้ตัวบ่งชี้ทั้งหมดรวมกันอธิบายความผันแปรระหว่างองค์ประกอบที่ 1 สภาพแวดล้อมในครอบครัว (FE) ได้ร้อยละ 36.10 - 61.50

องค์ประกอบที่ 2 สัมพันธภาพภายในโรงเรียน (SR) ประกอบด้วยตัวแปรสังเกตได้ทั้งหมด 2 ตัว มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบระหว่าง 0.614 - 0.710 มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทุกตัว นอกจากนี้ตัวบ่งชี้ทั้งหมดรวมกันอธิบายความผันแปรระหว่างองค์ประกอบที่ 2 สัมพันธภาพภายในโรงเรียน (SR) ได้ร้อยละ 37.70 - 50.40

องค์ประกอบที่ 3 ความฉลาดทางอารมณ์ (EI) ประกอบด้วยตัวแปรสังเกตได้ทั้งหมด 5 ตัว มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบระหว่าง 0.536 - 0.790 มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทุกตัว นอกจากนี้ตัวบ่งชี้ทั้งหมดรวมกันอธิบายความผันแปรระหว่างองค์ประกอบที่ 3 ความฉลาดทางอารมณ์ (EI) ได้ร้อยละ 28.70 - 62.40

3. ผลการวิเคราะห์โมเดลสมการโครงสร้างที่ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความฉลาดทางอารมณ์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายห้องเรียนพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาพิเศษโลก อุดรดิตถ์ โดยทำการวิเคราะห์ค่าอิทธิพลทั้งค่าอิทธิพลทางตรง ค่าอิทธิพลทางอ้อม และ ค่าอิทธิพลรวม ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ค่าอิทธิพลทางตรง (Direct Effect) อิทธิพลทางอ้อม (Indirect Effect) และอิทธิพลรวม (Total Effect) ของโมเดลสมการโครงสร้าง

ปัจจัย	SR			EI		
	DE	IE	TE	DE	IE	TE
FE	0.680*	-	0.680*	0.256*	0.291*	0.548*
SR	-	-	-	0.428*	-	0.428*

$\chi^2 = 37.676$, $df = 27$, $p\text{-value} = 0.831$, $CFI = 0.991$, $TLI = 0.984$, $RMSEA = 0.034$, $SRMR = 0.032$

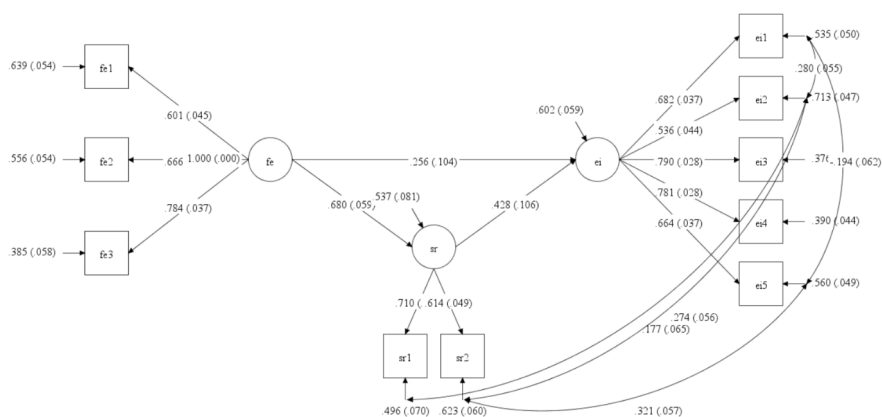
* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 3 พบว่า โมเดลสมการโครงสร้าง มีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ พิจารณาจากค่า χ^2 ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ($p = 0.831$) ค่า CFI, TLI มีค่าใกล้ 1 ($CFI = 0.991$, $TLI = 0.984$) และค่า RMSEA, SRMR มีค่าเข้าใกล้ 0 ($RMSEA = 0.034$, $SRMR = 0.032$) ทั้งนี้เมื่อพิจารณาอิทธิพลรวม อิทธิพลทางตรง อิทธิพลทางอ้อมที่ส่งผลต่อความฉลาดทางอารมณ์รายละเอียดดังต่อไปนี้

อิทธิพลรวมของปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อความฉลาดทางอารมณ์ พบว่า สภาพแวดล้อมในครอบครัว (FE) มีค่าอิทธิพลรวมมากที่สุดเท่ากับ 0.548 รองลงมาคือ สัมพันธภาพภายในโรงเรียน (SR) มีค่าอิทธิพลรวมเท่ากับ 0.428 และมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อิทธิพลทางตรงของปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อความฉลาดทางอารมณ์ พบว่า สัมพันธภาพภายในโรงเรียน (SR) มีค่าอิทธิพลทางตรงมากที่สุดเท่ากับ 0.428 รองลงมาคือ สภาพแวดล้อมในครอบครัว (FE) มีค่าอิทธิพลรวมเท่ากับ 0.256 และมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อิทธิพลทางอ้อมของปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อความฉลาดทางอารมณ์ พบว่า สภาพแวดล้อมในครอบครัว (FE) มีค่าอิทธิพลทางอ้อมมากที่สุดเท่ากับ 0.291 และมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ภาพที่ 1 โมเดลสมการโครงสร้างปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความฉลาดทางอารมณ์ (Emotional Intelligence) ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายห้องเรียนพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพิเศษโลก อุดรดิตถ์

สรุปผลการวิจัยและอภิปรายผล

จากการดำเนินการวิจัย สรุปผลการวิจัยและอภิปรายผลได้ดังนี้

1. พัฒนาโมเดลสมการโครงสร้างของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความฉลาดทางอารมณ์ (Emotional Intelligence) ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายห้องเรียนพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพิษณุโลก อุตรดิตถ์ ประกอบด้วย 3 องค์ประกอบ 10 ตัวแปรสังเกตได้ ได้แก่

องค์ประกอบที่ 1 สภาพแวดล้อมในครอบครัว (Family Environment) เป็นบรรยากาศและปัจจัยต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นจากปฏิสัมพันธ์ และการดำรงชีวิตร่วมกันของสมาชิกในครอบครัว มีอิทธิพลสำคัญต่อพฤติกรรม ทศนคติ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ประกอบด้วย รูปแบบการเลี้ยงดู สภาพความสัมพันธ์ของผู้ปกครอง การสื่อสารในครอบครัว โดยมีค่าน้ำหนักองค์ประกอบอยู่ระหว่าง 0.601 - 0.784 และมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทุกค่า โมเดลการวัดมีความตรงเชิงโครงสร้าง กล่าวคือ สภาพแวดล้อมทางครอบครัว (Family Environment) มีผลต่อความฉลาดทางอารมณ์ของนักเรียน โดยผ่านรูปแบบการเลี้ยงดู การสื่อสารภายในบ้าน แบบอย่างของพ่อแม่ และบรรยากาศโดยรวมของครอบครัว นักเรียนที่เติบโตในครอบครัวที่สนับสนุนทางอารมณ์จะสามารถจัดการอารมณ์ได้ดี มีความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น และมีทักษะการเข้าสังคมที่ดี ในขณะที่เด็กที่เติบโตในสภาพแวดล้อมที่มีความขัดแย้งสูงอาจมีแนวโน้มพัฒนาปัญหาทางอารมณ์และพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม สอดคล้องกับ ศศิกันต์ พุฒแก้ว (2565) พบว่า การอบรมเลี้ยงดูของครอบครัวมีผลกับความฉลาดทางอารมณ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยสถาบันทางครอบครัวเป็นสถาบันหลักในการส่งเสริมนักเรียน หากผู้ปกครองมีรูปแบบการเลี้ยงดูที่ให้ความเข้าใจ มีการสื่อสารเชิงบวก และเปิดพื้นที่ปลอดภัยให้นักเรียนได้แสดงความรู้สึกโดยไม่ถูกตัดสิน จะช่วยให้นักเรียนสามารถตระหนักรู้และเข้าใจในตนเองรวมถึงสามารถจัดการกับความเครียดของตนเองได้

องค์ประกอบที่ 2 สัมพันธภาพภายในโรงเรียน (School Relationships) เป็นปฏิสัมพันธ์ทางสังคมที่เกิดขึ้นระหว่างนักเรียนกับครู เพื่อนนักเรียน และบุคลากรอื่น ๆ ในโรงเรียน ผ่านกิจกรรมต่าง ๆ การมีสัมพันธภาพที่ดีช่วยสร้างความรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งในโรงเรียน การสนับสนุนทางอารมณ์ และความมั่นคงทางจิตใจของนักเรียน ประกอบด้วย สัมพันธภาพกับครู สัมพันธภาพกับเพื่อน โดยมีค่าน้ำหนักองค์ประกอบอยู่ระหว่าง 0.614 - 0.710 และมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทุกค่า แสดงว่า โมเดลการวัดมีความตรงเชิงโครงสร้าง กล่าวคือ สัมพันธภาพภายในโรงเรียน (School Relationships) มีผลต่อความฉลาดทางอารมณ์ของนักเรียน เนื่องจากโรงเรียนเป็นสถานที่ที่นักเรียนใช้เวลาอยู่เป็นเวลานาน และเป็นแหล่งสำคัญที่พวกเขาได้เรียนรู้เกี่ยวกับความสัมพันธ์ทางสังคม การจัดการอารมณ์ และการปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น สัมพันธภาพที่ดีหรือไม่ดีภายในโรงเรียนสามารถส่งผลต่อการพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์ของนักเรียนในหลาย ๆ ด้าน สอดคล้องกับธนพล อุควงศ์เสรี (2564) ที่พบว่า นักเรียนที่มีสัมพันธภาพกับเพื่อนในระดับดี จะมีความฉลาดทางอารมณ์ในทุกด้าน สูงกว่านักเรียนที่มีสัมพันธภาพกับเพื่อนในระดับอื่น ๆ แสดงให้เห็นว่าความสัมพันธ์ของนักเรียนกับเพื่อนนั้นเกี่ยวข้องกับความฉลาดทางอารมณ์ เนื่องจากความสัมพันธ์หรือการมีมิตรภาพกับเพื่อนในเด็ก เป็นทักษะสำคัญที่ช่วยให้เด็กมีพัฒนาด้านอารมณ์สังคม เช่น การเข้าอกเข้าใจ การทำงานร่วมกับผู้อื่น และการแก้ไขปัญหา

องค์ประกอบที่ 3 ความฉลาดทางอารมณ์ (Emotional Intelligence) เป็นความสามารถของการเข้าใจและการจัดการกับอารมณ์ของตนเองและของผู้อื่น ในแนวทางที่เหมาะสมและมีประสิทธิภาพ สามารถรู้เท่าทันอารมณ์ของตนเอง ตลอดจนสามารถจัดการความรู้สึกที่เกิดขึ้นได้ดี ประกอบด้วย การควบคุมตนเอง การเห็นใจผู้อื่น การสร้างแรงจูงใจในตัวเอง การตัดสินใจแก้ปัญหา การมีสัมพันธภาพที่ดีกับผู้อื่น โดยมีค่าน้ำหนักองค์ประกอบอยู่ระหว่าง 0.536 - 0.790 และมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทุกค่า แสดงว่า โมเดลการวัดมีความตรงเชิงโครงสร้าง กล่าวคือ สภาพแวดล้อมในครอบครัว (Family Environment) และสัมพันธภาพภายในโรงเรียน (School Relationships) ส่งผลต่อความฉลาดทางอารมณ์ เนื่องจากทั้งสองเป็นสภาพแวดล้อมหลักที่นักเรียนเติบโตและเรียนรู้เกี่ยวกับอารมณ์ การสื่อสาร และการปฏิสัมพันธ์ทางสังคม ซึ่งมีผลโดยตรง

ต่อการพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์ หากทั้งสององค์ประกอบทำงานร่วมกันได้อย่างมีประสิทธิภาพ นักเรียนจะสามารถพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์ที่ดี มีความมั่นใจในตนเอง และสามารถจัดการอารมณ์ได้อย่างเหมาะสมในอนาคต ซึ่งสอดคล้องกับอารมณ์ ศรีชัย และคณะ (2559) ที่กล่าวว่า การที่ครอบครัวดูแลเอาใจใส่ สามารถส่งผลให้นักเรียนมีความมั่นคงทางอารมณ์ รู้สึกพอใจในสัมพันธภาพกับผู้อื่นและพอใจในตนเอง รวมไปถึงสามารถจัดการอารมณ์ ความคิด ความรู้สึกของตนเองได้ และสอดคล้องกับมลา อุทัยธราทรและคณะ (2556) ที่กล่าวว่าความสัมพันธ์ในชั้นเรียนไม่ว่าจะเป็นความสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน หรือนักเรียนกับนักเรียนมีผลต่อความฉลาดทางอารมณ์ ซึ่งนักเรียนที่มีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับทุกคน ก็จะมีเพื่อนมากและสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ดีซึ่งตรงกันข้ามกับนักเรียนที่มีปฏิสัมพันธ์มักไม่ค่อยมีเพื่อนและไม่มั่นใจในตนเอง ส่วนครูผู้สอนก็ควรจะมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับนักเรียนเพื่อให้นักเรียนมีความมั่นใจและการแสดงความคิดเห็นได้ต่อการเรียนรู้ จะช่วยให้การเรียนการสอนเป็นไปอย่างสนุกสนาน

2. ตรวจสอบความสอดคล้องของโมเดลสมการโครงสร้างของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความฉลาดทางอารมณ์ (Emotional Intelligence) ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายห้องเรียนพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพิษณุโลก อุตรดิตถ์ พบว่า โมเดลสมการโครงสร้างมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ พิจารณาจากค่า p -value มากกว่า .05 ($\chi^2 = 37.676$, $df = 27$, p -value = 0.831, CFI = 0.991, TLI = 0.984, RMSEA = 0.034, SRMR = 0.032) ทั้งนี้ ค่าน้ำหนักองค์ประกอบของตัวบ่งชี้ทั้ง 10 ตัวมีค่าตั้งแต่ 0.536 - 0.790 และมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทุกค่า แสดงว่าตัวบ่งชี้ทุกตัวมีความตรงเชิงโครงสร้าง (Construct Validity) ซึ่งเป็นตัวบ่งชี้ของโมเดลสมการโครงสร้างทั้งหมด นอกจากนี้ตัวบ่งชี้ทั้งหมดรวมกันอธิบายความผันแปรระหว่างองค์ประกอบทั้ง 3 ได้ร้อยละ 28.70 - 62.40 เมื่อพิจารณาอิทธิพลรวมอิทธิพลทางตรง อิทธิพลทางอ้อมที่ส่งผลต่อความฉลาดทางอารมณ์รายละเอียดดังต่อไปนี้ อิทธิพลรวมของปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อความฉลาดทางอารมณ์ พบว่า สภาพแวดล้อมในครอบครัว (FE) มีค่าอิทธิพลรวมมากที่สุดเท่ากับ 0.548 ซึ่งสอดคล้องกับ Mukhametkairov et al., (2026) ที่พบว่าสภาพแวดล้อมในครอบครัวและสัมพันธภาพภายในโรงเรียนมีอิทธิพลทางตรงและทางอ้อมต่อความฉลาดทางอารมณ์ โดยนักเรียนที่มีความสัมพันธ์ที่ดีกับคนในครอบครัว ได้รับความอบอุ่น ควบคู่ไปกับการได้รับการยอมรับจากเพื่อนและครูในโรงเรียน สภาพแวดล้อมเหล่านี้จะเป็นรากฐานที่ดีที่ช่วยส่งเสริมให้นักเรียนควบคุมอารมณ์ตัวเองและเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่นมากขึ้น ซึ่งสิ่งเหล่านี้จะส่งผลให้นักเรียน สามารถจัดการกับความเครียดจากการเรียนที่เข้มข้นสูง และใช้ชีวิตในโรงเรียนได้อย่างมีความสุข

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

1.1 ครอบครัวมีบทบาทสำคัญอย่างมากในการส่งเสริมความฉลาดทางอารมณ์ของนักเรียน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการสร้างสภาพแวดล้อมที่อบอุ่นและสนับสนุนการพัฒนาด้านอารมณ์และสังคม ดังนั้น ครอบครัวควรให้ความสำคัญกับแนวทางในการพัฒนา ได้แก่ ส่งเสริมการมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคม เช่น การทำกิจกรรมร่วมกันภายในครอบครัว สอนให้นักเรียนเข้าใจและเคารพความรู้สึกของผู้อื่น ซึ่งจะช่วยพัฒนาความสามารถในการสร้างความสัมพันธ์ที่ดี เป็นต้น

1.2 โรงเรียนเป็นสถาบันที่มีบทบาทสำคัญในการพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์ของนักเรียน นอกจากการให้ความรู้ทางวิชาการแล้ว โรงเรียนควรดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อเสริมสร้างความฉลาดทางอารมณ์ของนักเรียน ได้แก่ กิจกรรมระบายอารมณ์ผ่านศิลปะ ดนตรี หรือการเขียน ส่งเสริมกิจกรรมที่ช่วยพัฒนาความเห็นอกเห็นใจ (Empathy) เช่น การทำกิจกรรมจิตอาสา และสนับสนุนให้มีการประชุมร่วมกันระหว่างครูและผู้ปกครองเพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลและแนวทางการสนับสนุนนักเรียนให้มีพัฒนาการที่ดีทางอารมณ์ เป็นต้น

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยในอนาคต

2.2 การศึกษาในตัวแปรอื่น ๆ ที่อาจจะส่งผลกระทบต่อความฉลาดทางอารมณ์ ได้แก่ ด้านการใช้โซเชียลมีเดีย การเรียนออนไลน์ หรือปัจจัยทางดิจิทัล

2.3 การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาความฉลาดทางอารมณ์ของนักเรียนห้องเรียนพิเศษเพียงเท่านั้น ควรมีการเปรียบเทียบกับห้องเรียนปกติ หรือ นักเรียนในโรงเรียนเอกชนกับโรงเรียนรัฐบาล เพื่อดูว่าปัจจัยแวดล้อมที่ต่างกันนั้นสามารถส่งผลกระทบต่อความฉลาดทางอารมณ์อย่างไร

เอกสารอ้างอิง

- ธนพล อุควงศ์เสรี. (2564). *ความฉลาดทางอารมณ์ สัมพันธภาพในครอบครัว สัมพันธภาพกับเพื่อน และการเห็นคุณค่าในตนเองของนักเรียนมัธยมปลายชายล้วนในกรุงเทพมหานคร*. [วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิตไม่ได้ตีพิมพ์]. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2545). *การวิจัยเบื้องต้น* (พิมพ์ครั้งที่ 9). กรุงเทพฯ : บริษัทสุวีริยาสาส์นจำกัด.
- มลภา อุไทยธราทร และคณะ. (2556). การศึกษาปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อความฉลาดทางอารมณ์ของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จังหวัดกาญจนบุรี. *วารสารวิชาการศึกษาศาสตร์*, 14(1), 94-102.
- รัตนะ บัวสนธ์. (2566). *การวิจัยและพัฒนานวัตกรรมการศึกษา* (พิมพ์ครั้งที่ 8). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ศศิกันต์ พุ่มแก้ว. (2565). *ปัจจัยที่มีผลต่อความฉลาดทางอารมณ์ของเด็กและเยาวชนที่กระทำความผิด: ศึกษาเฉพาะกรณีเยาวชนที่ศาลมีคำพิพากษาให้เข้ารับการฝึกอบรมภายในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนแห่งหนึ่ง*. [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทไม่ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). *แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 - 2579*. สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ.
- อารณ ศรีชัย และคณะ. (2559). ความสัมพันธ์ระหว่างความผูกพันในครอบครัว เหตุการณ์ในชีวิตเชิงลบ ความฉลาดทางอารมณ์ กับภาวะสุขภาพจิตของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย. *วารสารคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา*. 24(4), 65-76.
- Bollen, K. A. (1989). *Structural equations with latent variables*. New York: Wiley.
- Hair, J. F., Black, W. C., Babin, B. J., & Anderson, R. E. (2010). *Multivariate data analysis* (7th ed.). Pearson.
- Mukhametkairov, A., Matayev, B., Kalimova, A., Utegenova, M. & Ibraimova, L. (2026). Fostering emotional intelligence and self-regulation in gifted high school students: Experimental evidence from a soft skills development program. *Frontiers in Education*, 10, 1-18. <https://doi.org/10.3389/feduc.2025.1733922>
- Goleman, D. (1995). *Emotional intelligence: Why it can matter more than IQ*. Bantam Books.
- Salovey, P. & Mayer, J. D. (1990). Emotional intelligence. *Imagination, Cognition, and Personality*, 9(3), 185-211. <https://doi.org/10.2190/DUGG-P24E-52WK-6CDG>
- Schumacker, R. E. & Lomax, R. G. (2010). *A beginner's guide to structural equation modeling*. (3rd ed.). New Jersey: Lawrence Erlbaum Associates.